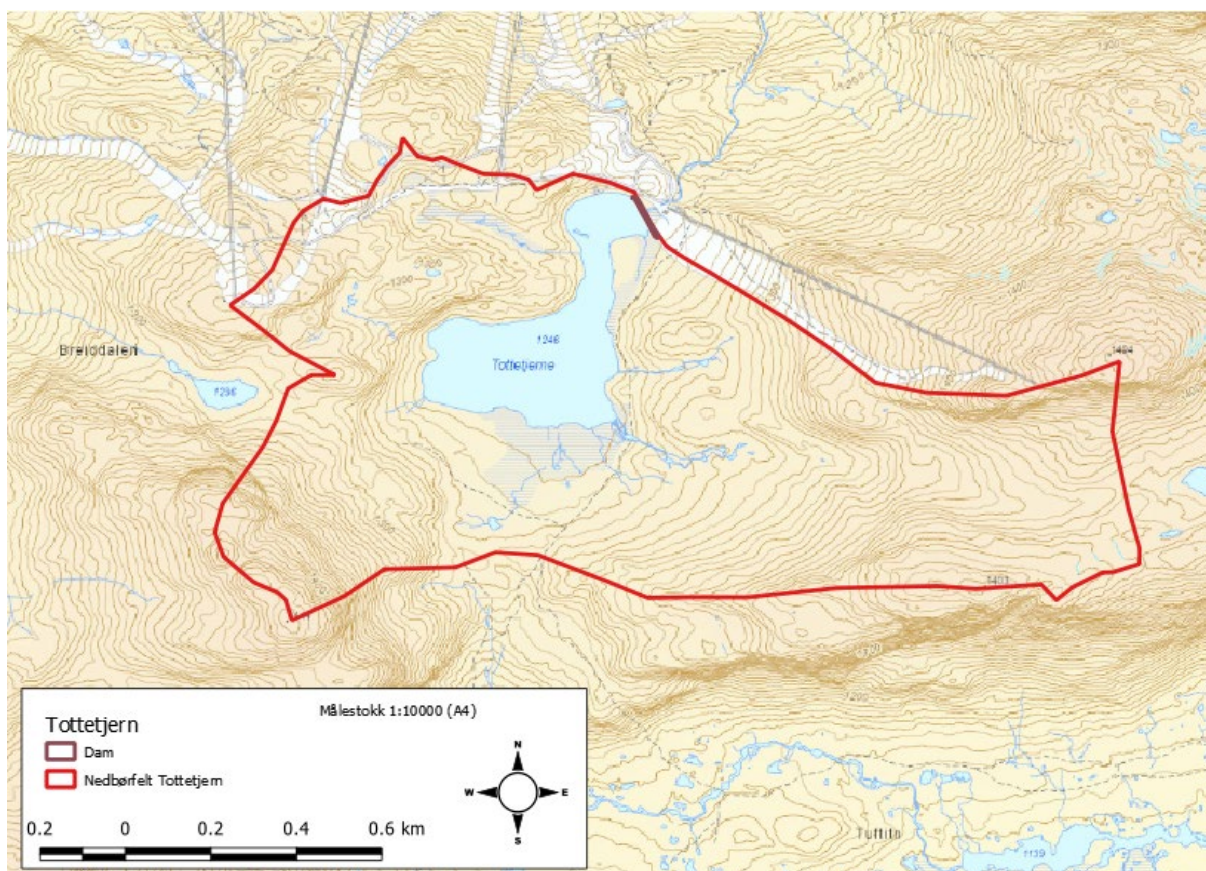

Skjema for dokumentasjon av hydrologiske forhold for små kraftverk

Hensikten med dette skjema er å dokumentere grunnleggende hydrologiske forhold knyttet til bygging av små kraftverk. Skjemaet skal sikre at konsesjonssøknaden og meldingen inneholder alle relevante opplysninger innen hydrologi slik at utbygger, høringsinstanser og myndigheter gjør sine vurderinger og uttalelser på et best mulig grunnlag. Korrekt informasjon er vesentlig i forhold til å vurdere tiltakets virkninger for allmenne interesser, slik at disse kan imøtekommes på best mulig måte. Vennligst påse at alle figurer er tydelige og lesbare. Der noen høye verdier gir dårlig oppløsning for hovedtyngden av kurven, lages to kurver; en der alle verdier er innenfor diagrammet og en der skalaen er satt slik at de høye verdiene ikke vises i diagrammet.

1 Overflatehydrologiske forhold

1.1 Beskrivelse av kraftverkets nedbørfelt og valg av sammenligningsstasjon

Figur 1. Kart som viser nedbørfeltet til dam Tottetjern.

1.1.1 Informasjon om kraftverkets nedbørfelt (sett kryss).

	Ja	Nei
Er det usikkerhet knyttet til feltgrensene? ¹		X
Er det i dag vannforsyningsanlegg eller andre reguleringer inklusive overføringer inn/ut av kraftverkets naturlige nedbørfelt? ²	X	

1.1.2 Informasjon om et eventuelt reguleringsmagasin.

Magasinvolum (mill m ³)	0,270	
Normalvannstand (moh) ³	1246	
Laveste og høyeste vannstand etter regulering (moh)	1245,5	1248
Planlegges effektkjøring av magasinet?	Nei	

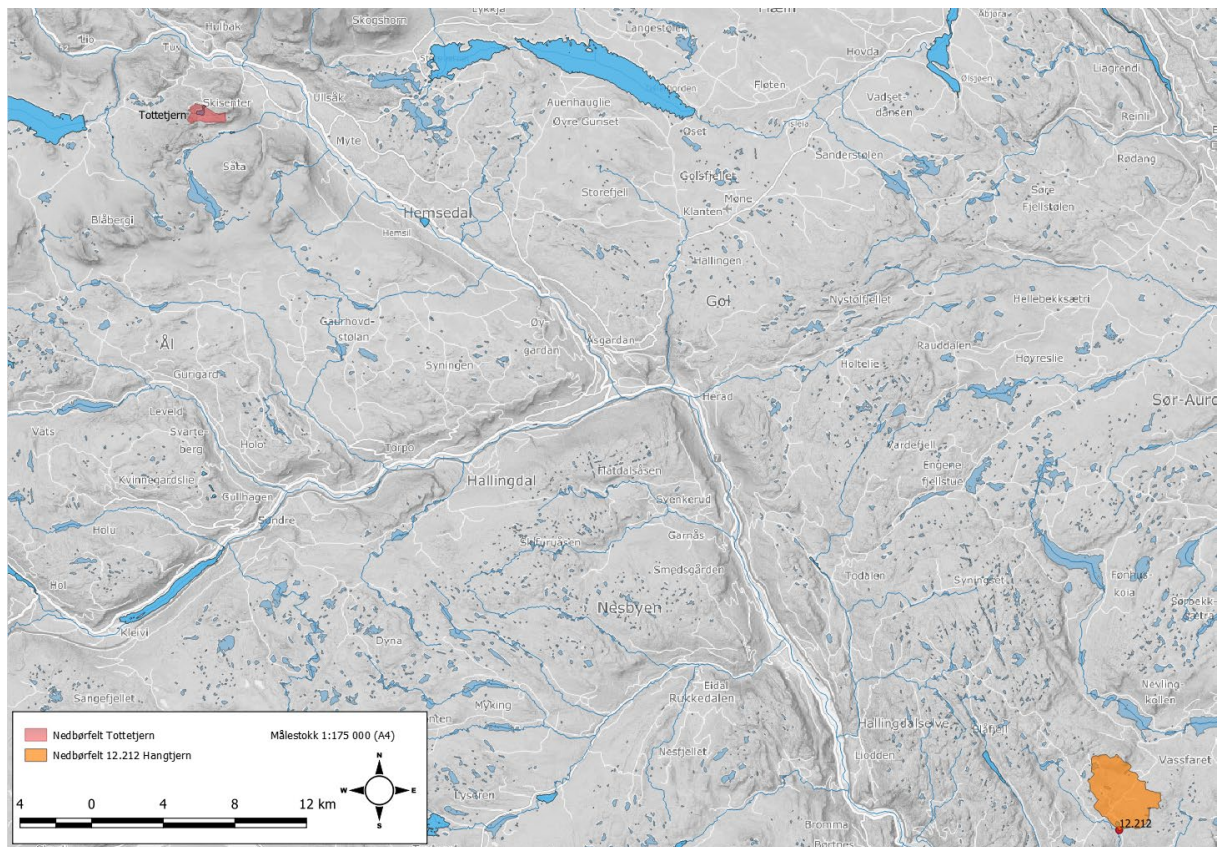
1.1.3 Informasjon om sammenligningsstasjonen som benyttes som grunnlag for hydrologiske og produksjonsmessige beregninger.

Stasjonsnummer og stasjonsnavn ⁴	12.212 Hangtjern
Skaleringsfaktor ⁵	0,20
Periode med data som er benyttet	1987-2021
Totalt antall år med data	34
Er sammenligningsstasjonen uregulert? ⁶	Ja

1.1.4 Feltparametere for kraftverkets og sammenligningsstasjonens nedbørfelt.

	Kraftverkets nedbørfelt ovenfor inntak		Sammenligningsstasjonens nedbørfelt ⁷	
Areal (km ²)	1,6		10,8	
Høyeste og laveste kote (moh)	1245	1490	584	1047
Effektiv sjøprosent ⁸	0*		0,73	
Breandel (%)	0		0	
Snaufjellandel (%) ⁹	87,5		3,9	
Hydrologisk regime ¹⁰	Vårflom og sommerflom. Vinterlavvann.		Vårflom og høstflom. Vinterlavvann.	
Middelvannføring/ middelavrenning/ midlere årstilsig (1961-1990) fra avrenningskartet ¹¹	0,05 m ³ /s		0,24 m ³ /s	
	28,6 l/s km ²		22,0 l/s km ²	
	1,4 mill. m ³		7,5 mill. m ³	
Middelvannføring (1987 – 2021) for sammenligningsstasjonen beregnet i observasjonsperioden ¹²	-----		0,20 m ³ /s	19 l/s/km ²
Kort begrunnelse for valg av sammenligningsstasjon	Det er få egnede referansestasjoner i området rundt Tottetjern. Området er preget av regulering, og de fleste stasjonene har mye større nedbørfelt. Stasjonene 12.215 Storeskar, 12.212 Hangtjern, 12.188 Langtjernbekk og 12.150 Buvatn er vurdert. 12.212 Hangtjern er valgt som referansestasjon. Totalt sett er det denne stasjonen som sammenfaller best når det gjelder feltstørrelse, effektiv sjøprosent, avrenningsforhold og beliggenhet.			

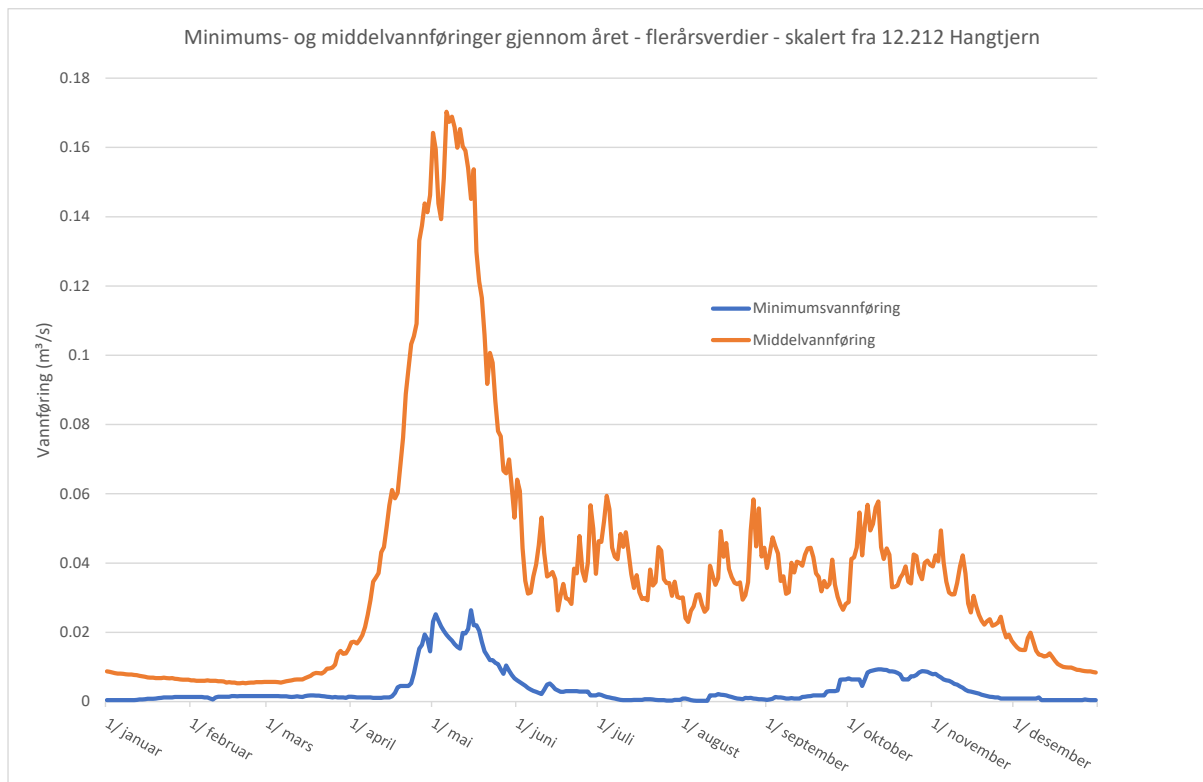
*Uten magasin

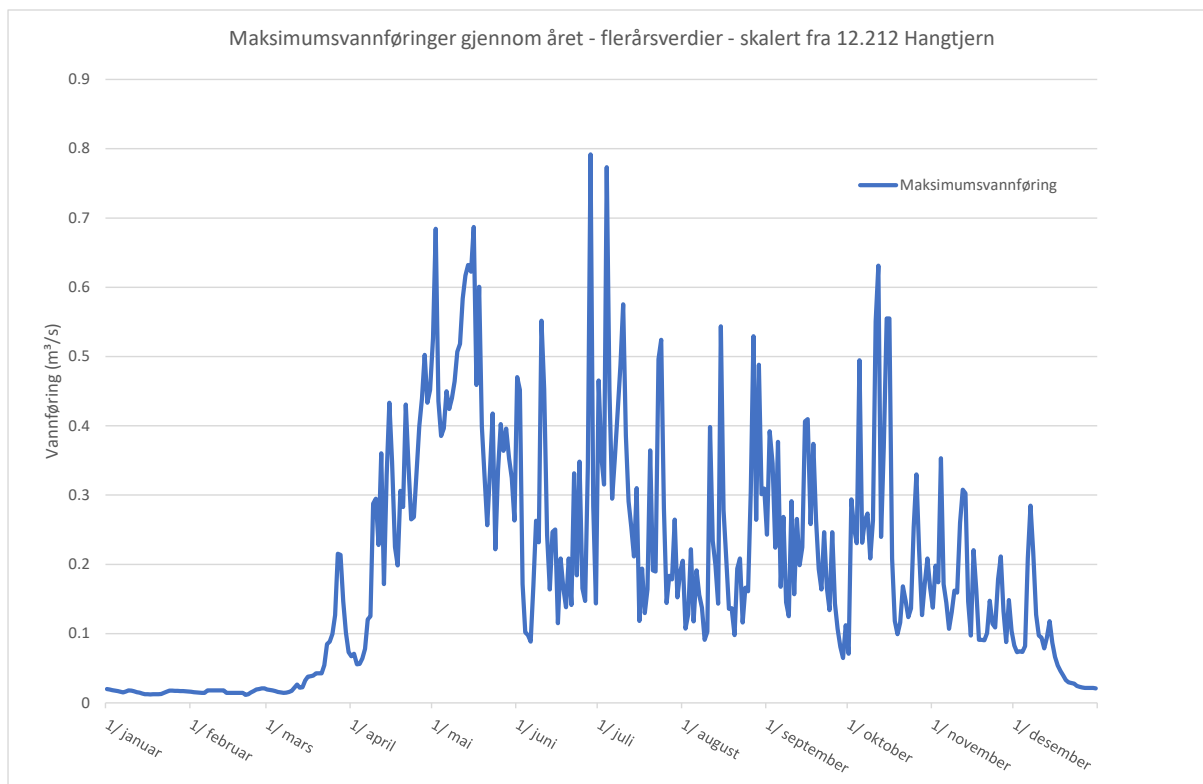
Figur 2. Kart med inntegnet nedbørfelt til kraftverket og til benyttet sammenligningsstasjon.

Kommentarer.

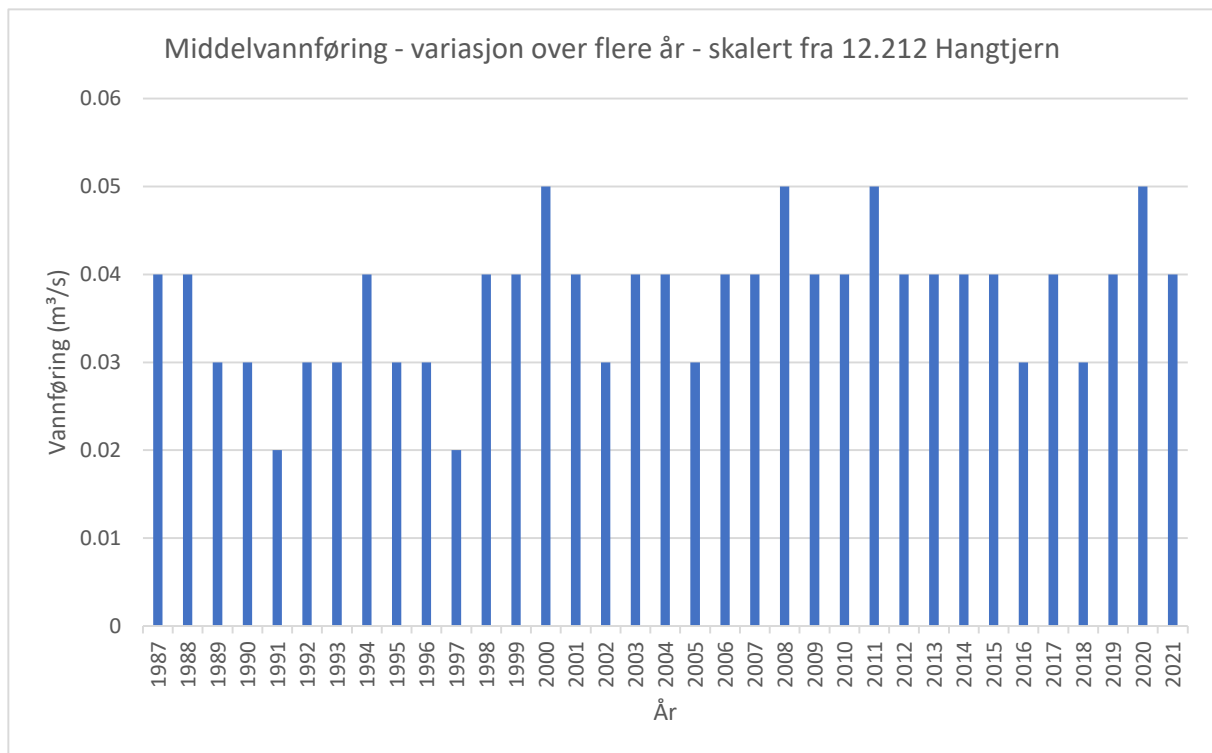
1.2 Vannføringsvariasjoner før og etter utbygging¹³

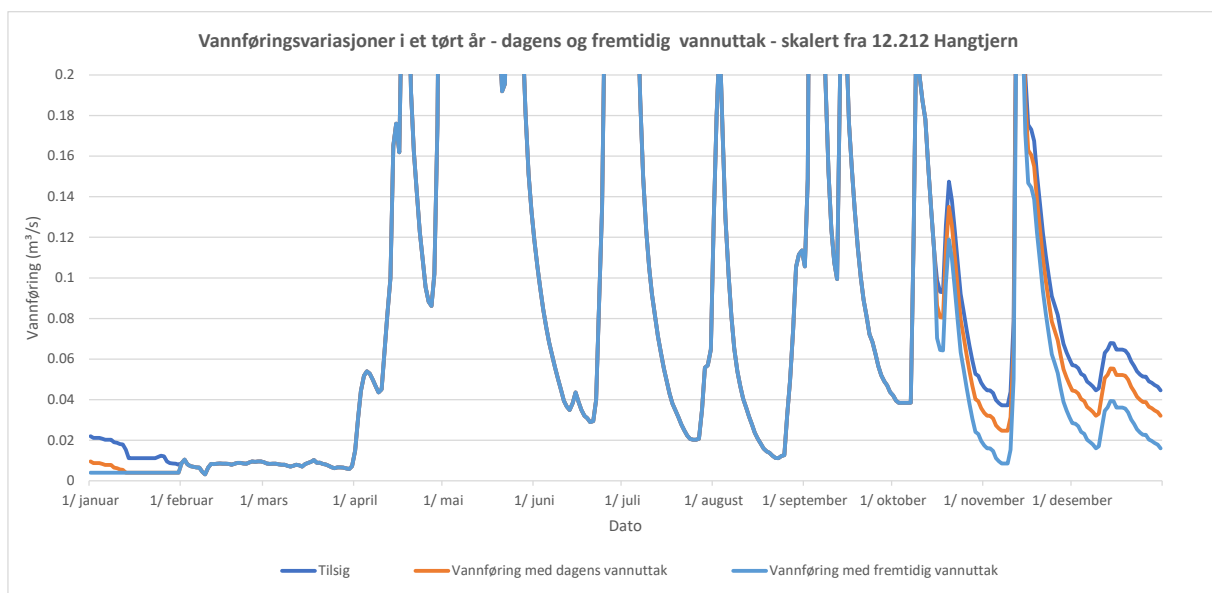
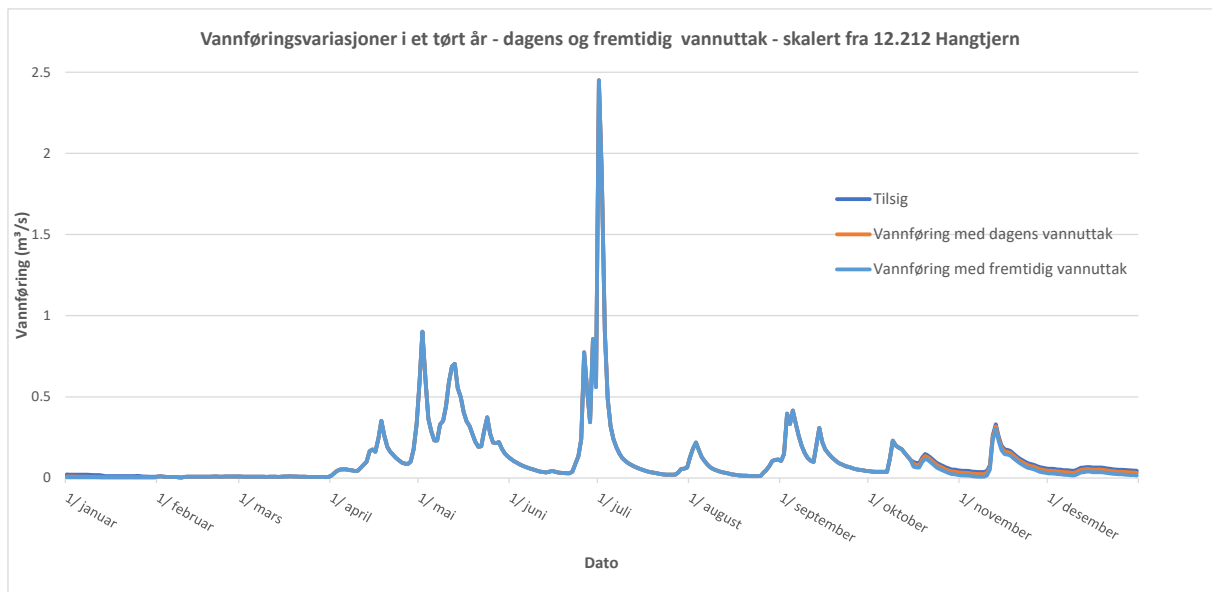
Figur 3. Plott som viser sesongvariasjon i middel/median- og minimumsvannføringer gjennom året, (døgndata).¹⁴

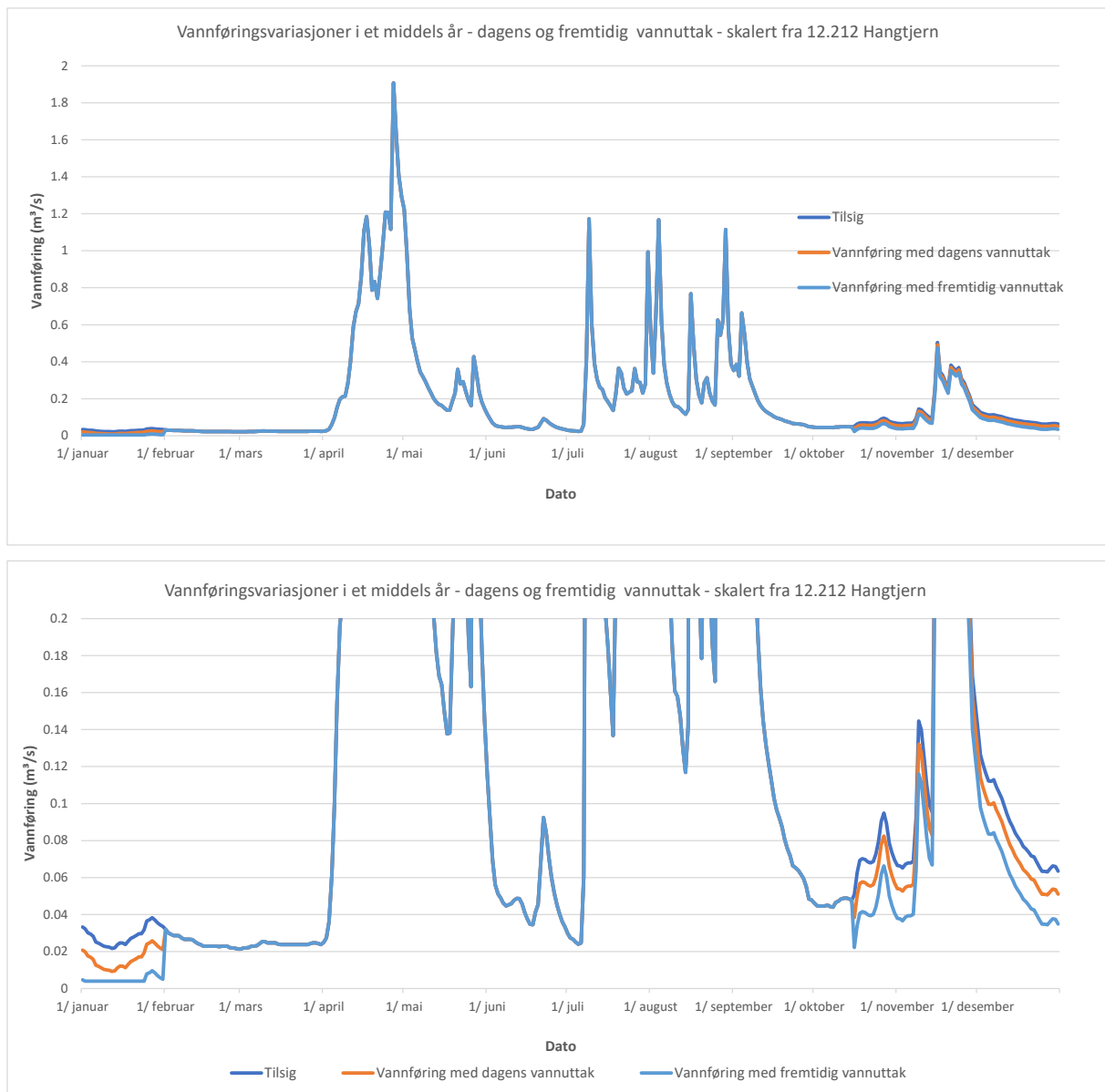
Figur 4. Plott som viser sesongvariasjon i maksimumsvannføringer gjennom året (døgndata).¹⁵

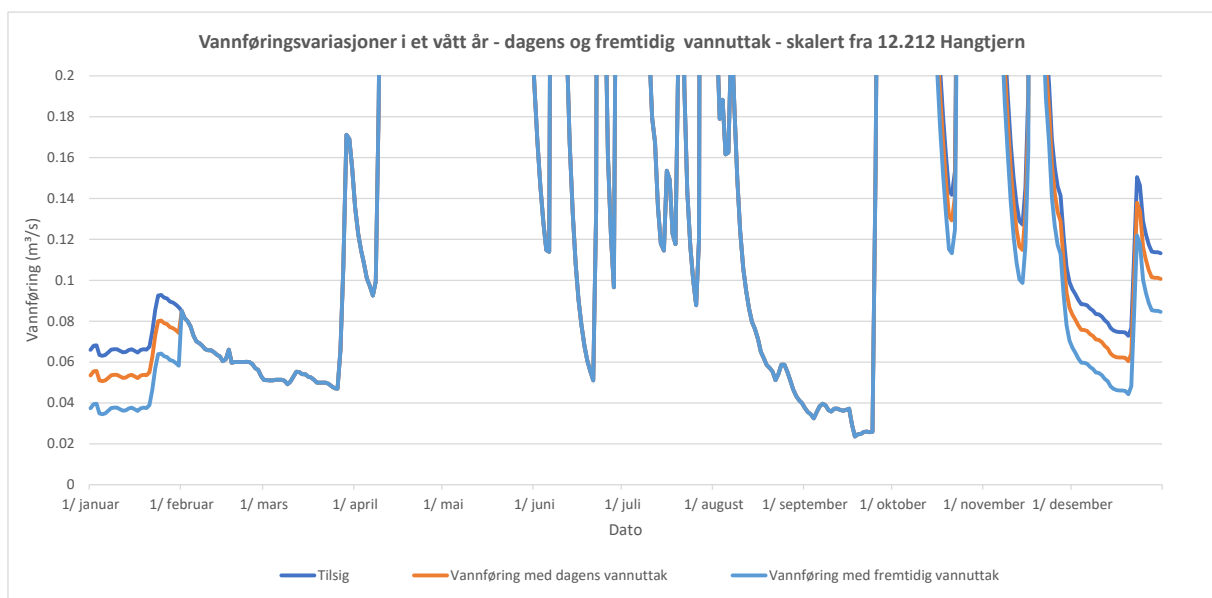
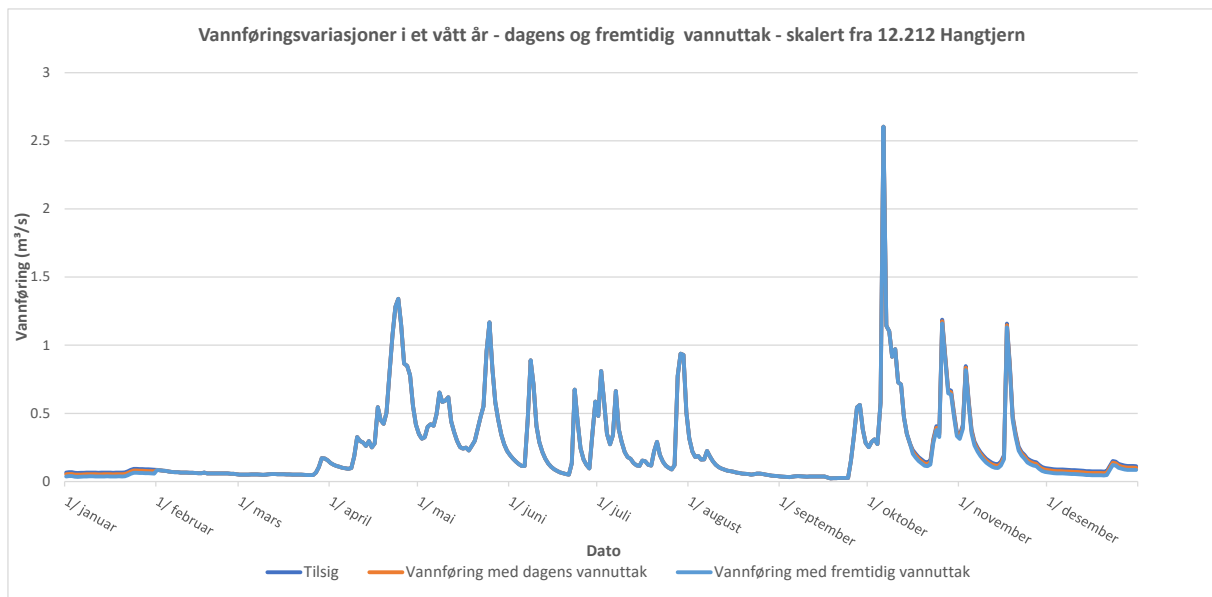
Figur 5. Plott som viser variasjoner i middelvannføring fra år til år (år).¹⁶

Figur 6. Plott som viser vannføringsvariasjoner i et tørt (1997) år (før og etter utbygging).¹⁷

Figur 7. Plott som viser vannføringsvariasjoner i et middels (2009) år (før og etter utbygging).¹⁸

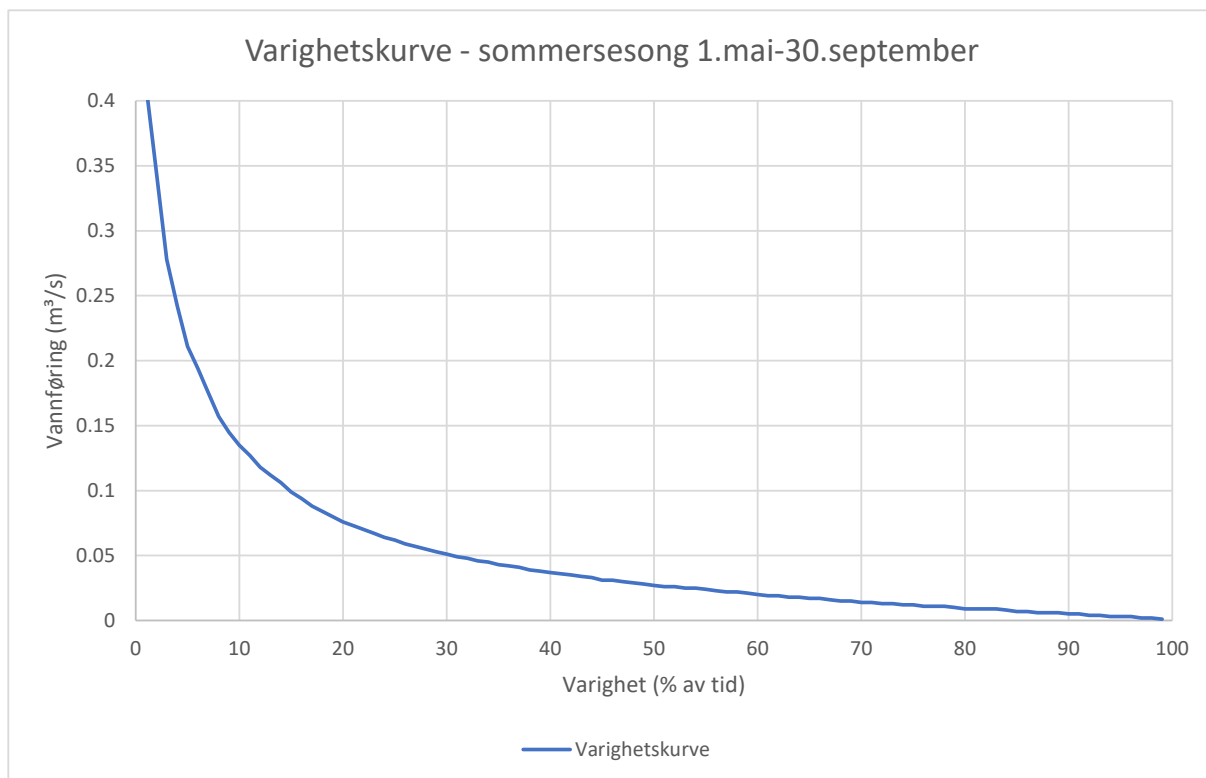
Figur 8. Plott som viser vannføringsvariasjoner i et vått (2020) år (før og etter utbygging).¹⁹

Kommentarer.

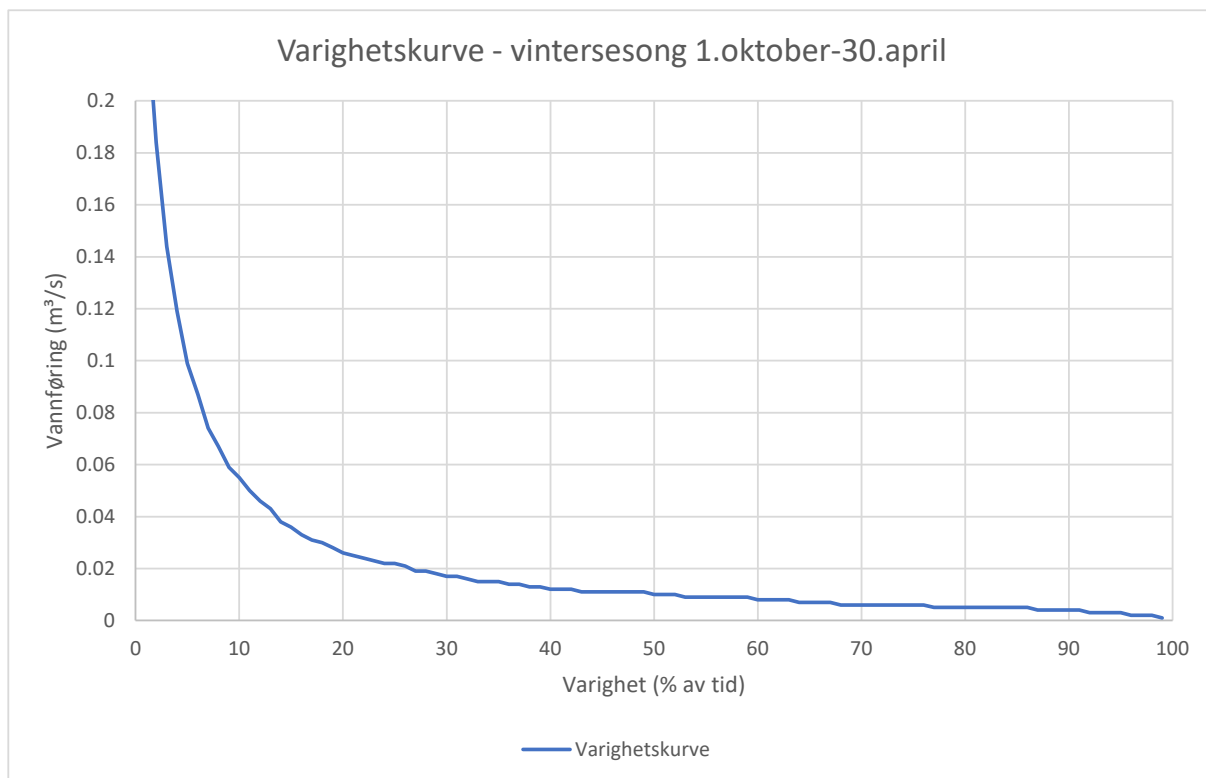
I figurene som viser vannføringsvariasjoner, er det tatt med en graf for det naturlige tilsiget til Tottetjern sammen med grafer som viser endring i vannføring med dagens vannuttak og fremtidig vannuttak. Det er benyttet gjennomsnittlig vannuttak i perioden det er tillatt å ta ut vann, dvs. maks tillatt volum til uttak fordelt på antall dager i perioden.

1.3 Varighetskurve²⁰ og beregning av nyttbar vannmengde

Kurvene er basert på skalerte data fra 12.212 Hangtjern.

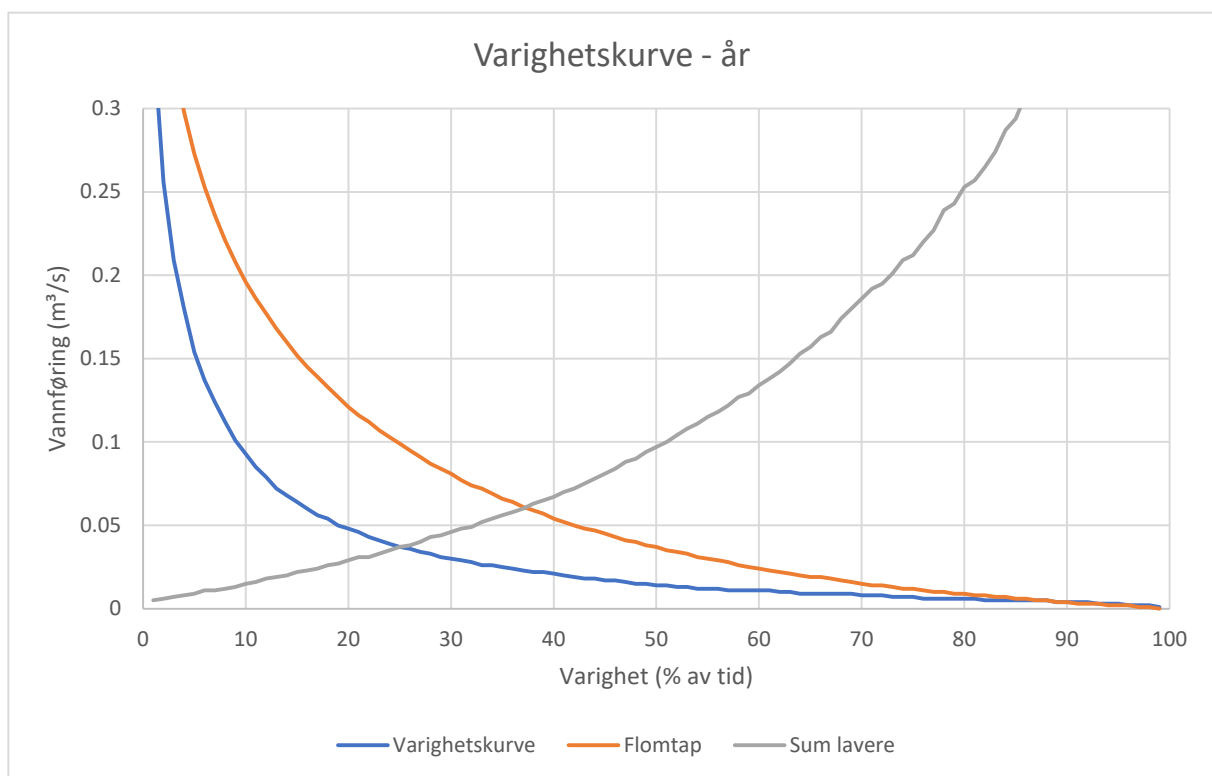
Figur 9. Varighetskurve for sommersesongen (1/5 – 30/9).

Figur 10. Varighetskurve for vintersesongen (1/10 – 30/4).

Figur 11 Varighetskurve for perioden det kan tappes vann til snøproduksjon, 15.10.-31.1.

Figur 12. Varighetskurve, kurve for flomtap og for tap av vann i lavvannsperioden (år).

1.3.1 Største slukeevne og laveste driftsvannføring.

Største uttak til snøproduksjon (m ³ /s)	0,08
Laveste driftsvannføring (m ³ /s)	-

1.3.2 Antall dager med vannføring større enn største slukeevne og mindre enn laveste driftsvannføring tillagt planlagt minstevannføring (se pkt. 1.1.5) i utvalgte år.

	Tørt år	Middels år	Vått år
Antall dager med vannføring > største slukeevne	139	178	234
Antall dager med vannføring < planlagt minstevannføring + laveste driftsvannføring*	-	-	-

*snøkanonanlegget har ingen minste driftsvannføring

Beregning av nyttbar vannmengde til produksjon ved hjelp av hydrologiske data.

Tilgjengelig vannmengde ²¹	1,44 mill.m ³ /år
Beregnet vanntap fordi vannføringen er større enn største slukeevne (% av middelvannføring)	-
Beregnet vanntap fordi vannføringen er mindre enn laveste driftsvannføring (% av middelvannføring)	-
Beregnet vanntap på grunn av slipp av minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring (% av middelvannføring)	1,8
Beregnet vanntap på grunn av slipp av minstevannføring tilsvarende 5-persentiler for sommer og vinter (% av middelvannføring)	1,8
Beregnet vanntap på grunn av slipp av annen planlagt minstevannføring (% av middelvannføring)	5,5
Nyttbar vannmengde til produksjon ved slipp av minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring	1,42 mill.m ³ /år
Nyttbar vannmengde til produksjon ved slipp av minstevannføring tilsvarende 5-persentiler for sommer og vinter	1,42 mill.m ³ /år
Nyttbar vannmengde til produksjon ved slipp av annen planlagt minstevannføring	1,36 mill.m ³ /år

Kommentarer

Det er benyttet perioden hvor det skal slippes minstevannføring i henhold til konsesjonsvilkårene, 15.10.-31.1., dvs. 229 dager.

1.4 Restfeltet²²**1.4.1 Informasjon om restfelt.**

Inntaket og kraftverkets høyde (moh)	1248	-
Lengde på elva mellom inntak og kraftverk ²³ (m)	3712	
Restfeltets areal	3,6	
Tilslig fra restfeltet ved kraftverket (m ³ /s)	0,08	

Kommentarer

Det er ikke kraftverk i restfeltet. Det er derfor sett på restfelt til samløp med sidebekk, ca. 320 m oppstrøms utløp i Hemsil.

1.5 Karakteristiske vannføringer i lavvannsperioden og minste vannføring.

1.5.1 Karakteristiske vannføringer i lavvannsperioden og planlagt minste vannføring.

	År	Sommer (1/5 – 30/9)	Vinter (1/10 – 30/4)
Alminnelig lavvannføring (m ³ /s)	0,001	-----	-----
5-persentil ²⁴ (m ³ /s)	0,001	0,004	0,001
Planlagt minste vannføring (m ³ /s)*		0,004	0,004

Kommentarer

Betingelser for minste vannføring er gitt i gjeldende konsesjon.

I perioden 15.10 – 31.01., kan det tas ut inntil 120 000 m³ til snøproduksjon.

*I perioden 15.10 – 31.05. slippes det minste vannføring på 0,004 m³/s (4 l/s) fra Tottetjern til Sollaubekken.

I perioden 1.6 – 14.10. skal alt vann gå i overløp.

1.6 Flomvannføringer.

1.6.1 Karakteristiske flomvannføringer. ²⁵

	Døgn	Kulminasjon
Midlere flom ved dam/ inntak	0,6 m ³ /s	1,3 m ³ /s
	376 l/s km ²	813 l/s km ²
10-årsflom ved dam/ inntak	0,9 m ³ /s	1,9 m ³ /s
	550 l/s km ²	1188 l/s km ²
200-årsflom ved dam/ inntak	1,7 m ³ /s	3,6 m ³ /s
	1042 l/s km ²	2250 l/s km ²

Kommentar, flomregime og flomberegningsmetode ²⁶

Nedbørfeltet ligger i et område som er dominert av vårflom. Flomvannføringer er beregnet med NIFS-formelverk i NEVINA.

¹ Hvis ja; hva slags? (eks: bre, myr, innsjø med flere utløp, karst).

² Hvis ja skal dette tegnes inn på kartet i figur 1.

³ Målt eller beregnet naturlig vannstand ved tilnærmet årsmiddel vannføring.

⁴ I henhold til NVEs stasjonsnett.

⁵ En konstant som multipliseres med dataserien ved sammenligningsstasjonen for å lage en serie som beskriver variasjoner i vannføringen i kraftverkets nedbørfelt.

⁶ Med reguleringer menes her regulering av innsjø eller overføring inn/ut av naturlig nedbørfelt.

⁷ Feltparametere for sammenligningsstasjon kan leses fra NVEs database Hydra 2 ved bruk av programmet HYSOPP.

⁸ Effektiv sjøprosent tar hensyn til innsjøers beliggenhet i nedbørfeltet. Dette er en viktig parameter for vurdering av både flom- og lavvannføringer. Definisjonen av effektiv sjøprosent er: $100 \sum (A_i \cdot a_i) / A^2$, der a_i er innsjø i 's overflateareal (km²) og A_i er tilsigsarealet til samme innsjø (km²), mens A er arealet til hele nedbørfeltet (km²). Innsjøer langt ned i vassdraget får dermed størst vekt, mens innsjøer nær vannskillet betyr lite. Små innsjøer nær vannskillet kan ofte neglisjeres ved beregning av effektiv sjøprosent.

⁹ Snaufjellandel. Andel snaufjell beregnes som arealandel over skoggrensen fratrasket eventuelle breer, sjøer og myrer over skoggrensen.

¹⁰ På hvilken tid av året (vår, sommer, høst, vinter) inntreffer henholdsvis flom og lavvann?

¹¹ Middelavrenning i normalperioden 1961-1990. Inneholder usikkerhet i størrelsesorden ± 20 %.

¹² Beregnet for sammenligningsstasjonen i observasjonsperioden eller den perioden som ligger til grunn for beregningen.

¹³ For vannføringen ved kraftverkets inntakspunkt.

¹⁴ For hver dag gjennom året (døgnverdi: januar-desember) plottes middel, median- og minimumsvannføringen over en lang årrekke (helst 20-30 år med døgndata).

¹⁵ For hver dag gjennom året (døgnverdi: januar-desember) plottes maksimumsvannføringen over en lang årrekke (helst 20-30 år med døgndata).

¹⁶ Årsmiddel for hvert år i observasjonsperioden.

¹⁷ Tørt år må angis (f.eks. året i observasjonsperioden med laveste årsvolum). Vannføringsvariasjoner (døgnmiddel) før og etter inngrep vises i samme diagram (januar – desember).

¹⁸ Middels år må angis (f.eks. året i observasjonsperioden med årsvolum nær middelet i observasjonsperioden). Vannføringsvariasjoner (døgnmiddel) før og etter vises i samme diagram (januar – desember).

¹⁹ Vått år må angis (f.eks. året i observasjonsperioden med høyest årsvolum). Vannføringsvariasjoner (døgnmiddel) før og etter vises i samme diagram (januar – desember).

²⁰ Varighetskurve skal angi hvor stor del av tiden (angitt i %) vannføringen er større enn en viss verdi (angitt i % av middelvannføringen). Alle døgnvannføringene i observasjonsperioden sorteres etter størrelse før kurven genereres. Varighetskurven skal ligge til grunn for å estimere flomtap som følge av at vannføringen er høyere enn største slukeevne (kurve for slukeevne) og tap i lavvannsperioden som følge av at vannføringen er lavere enn laveste driftsvannføring (kurve for sum lavere). Kurvene skal vises i samme diagram.

²¹ Normalavløp 1961-1990 (eller forventet gjennomsnittlig årlig avløp).

²² Med restfelt menes arealet mellom inntakspunkt og kraftverk.

²³ Lengde i opprinnelig elveløp og ikke korteste avstand.

²⁴ Den vannføringen som underskrides 5 % av tiden.

²⁵ Midlere flom i løpet av et døgn beregnes som gjennomsnitt av største døgnmiddelvannføring hvert år.

Metodikk for beregning av flomvannføringer, se NVEs retningslinjer 04/2011 "Retningslinjer for flomberegninger". Spesielt i små felt, vil kulminasjonsvannføringen under flom ofte være vesentlig større enn døgnmiddelet.

²⁶ Kommenter hvilke måneder i året flommer er hyppigst forekommende, og kommenter kort hvilken metode som er benyttet for beregning av flomvannføringer.